

Inventarisatie vraag en aanbod Waalweelde West

Op verzoek van de provincie Gelderland hebben we een uitsnede van vraag en aanbod gemaakt voor het gebied Waalweelde west. Gemeenten behorende tot regio Waalweelde west: Gemeenten Zaltbommel, Lingewaal, Neerijnen. Alle gemeenten zijn gelegen aan de Waal.

Aanbod

In onderstaande tabel is het aanbod weergegeven zoals bij ons bekend op basis van informatie aangeleverd door de gemeenten, afgeleid vanuit de Structuurvisie waalweelde West en op de website van de provincie Gelderland.

Tabel 0.1 Aanbod watergebonden bedrijventerreinen in ha.

Terrein	Gemeente	Aanbieder	Opp. Bruto	Opp. Netto	Uitgeefbaar	Gepland (netto)
Appeldijk, Heukelum	Lingewaal	Privaat			0	
Mildijk, Vuren	Lingewaal	Privaat			0	
Kerkewaard (Haaften)	Neerijnen	Privaat	35,3	30	0	
De Neswaard	Zaltbommel	Gemeente	13,3	9,5	0	
Munnikenland	Zaltbommel	Privaat	8,3	7,9	0	5
Inbreiding Poederloijen	Zaltbommel	Privaat				2,3
De Waal (Havendijk)	Zaltbommel	Privaat	10,2	10	0	
Reservering uitbreiding Zeiving	Lingewaal	Gemeente	67,1	52,5	0	52,5

Rood = conclusies uit eigen inventarisatie IBIS en RBT, nog geen update door gemeente.

Conclusie: Op dit moment geen uitgeefbare grond in Waalweelde West.

Wel 5 ha. uitbreiding gepland bij Munnikenland (Zaltbommel). Dit terrein is in bezit van Schouten Mengvoerders, dus mogelijk voor eigen gebruik en niet uitgeefbaar. We verwachten nog een reactie van de gemeente Zaltbommel.

Vraag

De ruimtevraag is middels twee ramingsmethodieken berekend. Dit geeft een bandbreedte van de verwachte ruimtevraag in Waalweelde West. De uitbreidingsvraag is berekend op basis van het Transatlantic Market scenario (zie bijlage voor toelichting op de scenario's). Dit sluit aan bij het door de provincies gehanteerde scenario voor het formuleren van beleid. Over de langere termijn is het TM-scenario nog altijd het meest realistische scenario. Met groei van de afgelopen jaren zitten we momenteel iets onder het groeiscenario. In onderstaande tabel is niet meegenomen eventuele latente vraag en verplaatsingsvraag. Gedurende het onderzoek krijgen we hier beter inzicht in.

Tabel 0.2 Vraag watergebonden en waterverbonden bedrijventerreinen aan de Waal in ha.

Uitbreidingsvraag	2014-2020	2021-2030	Totaal tot 2030
Methode 1 (eenvoudig)	+11	+1,2	+12,2
Methode 2 (gedetailleerd)	+8	-14	-6

Conclusie: Op de korte termijn (tot 2020) is er langs de Waal behoefte aan 8 tot 11 ha. watergebonden en waterverbonden bedrijventerreinen. Op de lange termijn (2021-2030) is het minder zeker hoe de vraag eruit ziet. De meest gedetailleerde methode voorspelt dat de vraag in die periode terugloopt met 14 ha.

Circa 65% van de ruimtevrage zit in de categorie 1-5% (in aansluiting op de door de Provincie gehanteerde categorieën van mate van watergebondenheid op basis van werkgelegenheid: 1-5%, 5-25%, 25-50%). Dit zijn activiteiten die plaats kunnen vinden op een regulier bedrijventerrein, maar waar nabijheid van een overslagpunt een pre is.

Tabel 0.3 Verdeling uitbreidingsvraag watergebonden(kade) en waterverbonden (watergerelateerde) bedrijvigheid

Uitbreidingsvraag	2014-2020
Watergebonden	3 – 4 ha
Waterverbonden	5 – 7 ha
Totaal	8 – 11 ha

Conclusie: Met de inbreiding van Poederoijen van 2,3 hectare is er in het gebied Waalweelde West beperkt aanbod aan watergebonden (kadegebonden) om de vraag tot 2020 te kunnen accommoderen. Ook voor waterverbonden bedrijvigheid geldt dat het aanbod aan de onderkant van de bandbreedte voor de vraag zit. Dat betekent dat er de komende jaren sprake zal zijn van schaarste in het aanbod. Op de langere termijn is de voorspelling dat de vraag terug zal lopen.

Auteurs:

Walter Hulsker (T 010 453 87 74)

Joost de Koning (T 010 453 84 87)

Bijlage: WLO-scenario's

Hieronder volgt een korte toelichting op de vier WLO-scenario's van het CPB. Voor meer informatie raden we aan om de studie: "Welvaart en Leefomgeving, een scenariostudie voor Nederland in 2040" uit 2006 te raadplegen.

In onderstaande toelichting is gekeken naar de kenmerken van elk van deze scenario's tegen de achtergrond van de twee sleutelonzekerheden:

- 1) soevereiniteit versus samenwerking, en
- 2) publieke versus private aanpak van problemen.

De WLO-scenario's van het CPB zijn hieronder voor Nederland in cijfers weergegeven. Duidelijk is dat het GE-scenario de hoogste economische groei oplevert.

Tabel: Belangrijkste uitkomsten van de vier scenario's voor Nederland

		Global Economy	Transatlantic Market	Strong Europe	Regional Communities
	1971-2001	2002-2040	2002-2040	2002-2040	2002-2040
	Mutaties per jaar in %				
Bevolking	0,7	0,5	0,2	0,4	0,0
Arbeidsaanbod	1,1	0,4	0,0	0,1	-0,4
Werkgelegenheid	0,9	0,4	0,0	0,1	-0,5
Arbeidsproductiviteit	1,9	2,1	1,9	1,5	1,2
Volume BBP (marktprijzen)	2,6	2,6	1,9	1,6	0,7
BBP per hoofd	1,9	2,1	1,7	1,2	0,7
	Gemiddeld niveau in % beroepsbevolking				
Werkloze beroepsbevolking	5,5	4,1	4,6	5,7	7,3
	Niveaus eindjaar				
Collectieve uitgavenquote (%BBP)	42	36	38	47	51

Bron: Welvaart en Leefomgeving, een scenariostudie voor Nederland in 2040

Hieronder worden de gevolgen van de verschillende scenario's voor Nederland kwalitatief uitgebreider behandeld

Global Economy

In het scenario Global Economy breidt de EU zich nog verder naar het oosten uit. Naast Turkije worden ook landen als Oekraïne lid. De WTO-onderhandelingen zijn succesvol, en daar vaart de internationale handel wel bij. De deelnemende landen integreren echter niet in politiek opzicht. Internationale samenwerking op andere gebieden dan handelsvraagstukken mislukt. Net als in Transatlantic Market benadrukt de overheid in dit scenario de eigen verantwoordelijkheid van burgers. Vergeleken met Transatlantic Market groeit de arbeidsproductiviteit in dit scenario nog extra door de sterke wereldwijde economische integratie. De groei van zowel de materiële welvaart als van de bevolking (vooral door immigratie) is in dit scenario dan ook het hoogst. Net als in Transatlantic Market komt er geen overeenkomst om grensoverschrijdende milieuvraagstukken aan te pakken. Dit en de wereldwijde hoge economische groei leiden tot forse milieuvervuiling. Wel leidt de hoge groei tot lokale milieu-initiatieven.

Strong Europe

In het scenario Strong Europe is er veel aandacht voor internationale samenwerking. De Europese instituties worden succesvol hervormd en landen geven een deel van hun soevereiniteit op. Daarmee wordt Europa een invloedrijke speler op het economische en politieke wereldtoneel, en internationale milieuvraagstukken kunnen gecoördineerd aangepakt worden. Europa doet enige concessies aan de Verenigde Staten, die daarna het Kyotoverdrag ratificeren. Turkije treedt toe tot de Europese Unie. Het sociaal-economisch beleid is net als in het scenario Regional Communities gericht op solidariteit en op een gelijkmatige inkomensverdeling, al vinden er wel enige hervormingen plaats. Door deze hervormingen, door hogere investeringen in onderwijs en onderzoek, en door de grotere markt groeit de arbeidsproductiviteit meer dan in Regional Communities. Ook de economische groei en de bevolkingsgroei, vooral door immigratie, zijn in dit scenario hoger.

Transatlantic Market

In het scenario Transatlantic Market wordt de uitbreiding van de Europese Unie geen politiek succes. Daarvoor hechten landen te veel aan hun soevereiniteit: ze lossen problemen liever op nationaal niveau op. Wel wordt de handel tussen de Verenigde Staten en Europa vérgaand geliberaliseerd, waardoor op termijn een nieuwe interne markt ontstaat. Dit scenario kenmerkt zich door een overheid die de eigen verantwoordelijkheid van burgers benadrukt. De verzorgingsstaat wordt ingeperkt en publieke voorzieningen worden versoberd. Hierdoor neemt de inkomensongelijkheid toe. Doordat de macht van vakbonden afneemt, wordt de arbeidsmarkt flexibeler. Door de versoering van de sociale zekerheid groeit de arbeidsparticipatie, de internationale concurrentie verhoogt de prikkel om te innoveren, en de grotere inkomensverschillen maken studeren aantrekkelijk. De groei van de arbeidsproductiviteit en de economische groei zijn hoger dan in het scenario Strong Europe, terwijl de bevolking slechts matig toeneemt. Grensoverschrijdende milieuvraagstukken worden in dit scenario niet opgepakt. Lokale milieu-initiatieven gericht op bijvoorbeeld geluid- en stankoverlast kunnen zich wel voordoen.

Regional Communities

In het scenario Regional Communities hechten landen sterk aan hun eigen soevereiniteit. Daardoor slaagt de Europese Unie er niet in om institutionele hervormingen door te voeren. Ook mondiale handelsliberalisatie komt niet van de grond, waardoor de wereld uiteenvalt in een aantal handelsblokken. Internationale milieuvraagstukken worden niet aangepakt. Toch is de milieudruk relatief laag, omdat de bevolkingsgroei en de economische groei bescheiden zijn. De collectieve sector wordt in dit scenario nauwelijks hervormd. Collectieve regelingen blijven in stand, waarbij de nadruk erop ligt de inkomens gelijkmatig te verdelen en solidair te zijn. Door geringere prikkels in de sociale zekerheid en de hoge belasting- en premietarieven is de arbeidsparticipatie relatief laag en de werkloosheid hoog. Minder concurrentie remt de noodzaak

voor bedrijven om te innoveren. De verbrokkelde markten belemmeren dat kennis zich snel verspreidt, en door de kleine inkomensverschillen is de stimulans om te investeren in onderwijs beperkt. De arbeidsproductiviteit stijgt jaarlijks maar weinig en de economische groei is gering.

Bron: Welvaart en Leefomgeving, "Een scenariostudie voor Nederland in 2040" (2004)